

PLATFORM ARBEIDSMARKTAGENDA CULTURELE EN CREATIEVE TOEKOMST

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Per email verzonden aan i.k.vanengelshoven@minocw.nl

BETREFT **Signaleringsbrief sociaalfiscaal kabinetsbeleid**

AMSTERDAM	11 november 2019	E-MAIL	info@arbeidsmarktagenda.cc
ONS KENMERK	RUA/0166	TELEFOON	
BIJLAGE(N)			

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Wij zien dat u en uw collega's concrete stappen zetten om de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren, en de positie van zzp'ers in het bijzonder. Dat waarderen we bijzonder.

We delen de analyse van de problemen op de arbeidsmarkt. En werken mee aan oplossingen¹.

We zien dat met betrekking tot de mogelijkheden voor zzp'ers om collectief te onderhandelen stappen worden gezet richting een gelijk speelveld met werknemers. Ook zijn wij blij met het toekennen van loon- en prijsbijstelling. Wij zien dat als een stap op weg naar een structurele jaarlijkse bijstelling, zeer noodzakelijk om te voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan.

Toch willen wij u graag infomeren over een punt dat uw aandacht behoeft: de (extra) stapeling van algemeen sociaalfiscaal regeringsbeleid op de uitvoering van de Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector. Naast de te verwachten maatregelen uit het Regeerakkoord zijn daar met het Pensioenakkoord, de Begrotingswetgevingsstukken en het Belastingplan 2020 nog extra maatregelen bijgekomen. Dit, nadat het Belastingplan 2019 ook al negatieve impact had op de sector.² Het zijn maatregelen die vooral zelfstandigen treffen en ook werkgevers die veel flexibele arbeid inhuren. En daarmee ook de culturele en creatieve sector. Per saldo worden er grote belemmeringen opgeworpen voor een groep werkenden die eerst de weg van het cultureel ondernemerschap is opgestuurd, en zich daar nu maar staande moet zien te houden. Dat knaagt aan de motivatie om Fair Practice door te voeren en aan het vertrouwen dat de overheid de arbeidsmarkt in de culturele sector wil versterken.

De plannen raken direct aan de uitvoering van onze Arbeidsmarktagenda, en aan de output die de sector kan leveren. Deze stapeling van maatregelen frustreert de sector,

¹ In een separate brief aan de Tweede Kamer Commissie OCW d.d. 11-11-2019 gaan we verder in op de voortgang van de uitvoering van de Arbeidsmarktagenda.

² Afschaffing afdrachtvermindering KOR (in 2019 besloten, gaat per 1-1-2020 in), verhoging btw laag tarief van 6 naar 9%

die toch al worstelt met de opgave waar zij voor staat en waar zij ook achter staat: uitvoering van de Arbeidsmarktagenda volgend op de verkenning van de SER en de Raad voor Cultuur en hun advies "Passie Gewaardeerd".

We willen de Arbeidsmarktagenda beslist uitvoeren; 'Fair Practice' invoeren, en de zorgwekkende (inkomens)positie van werkenden verbeteren.

Daarvoor is medewerking nodig van de overheid en de wetgever, maar momenteel ervaren wij door een combinatie van factoren helaas ook tegenwind:

- Zo wordt per 1 januari 2020 een regeling uit de omzetbelasting herzien, de kleine ondernemersregeling (KOR). Gepresenteerd als een vereenvoudiging, maar feitelijk ook een bezuiniging van 134 miljoen die vooral kleinschalige zelfstandigen met een geringe winst treft. Zoals veel werkenden in de culturele en creatieve sector.
- In de recente brief over fiscale knelpunten grensarbeid, maar in bredere zin bij het sluiten van belastingverdragen benadeelt de overheid eigen artiesten bij buitenlandse optredens ten opzichte van buitenlandse artiesten die in Nederland optreden. Een extra knelpunt in het versterken van het verdienvermogen van de sector.³ In de te verschijnen update van de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid zou hier beleid op mogen worden ontwikkeld.
- Ook wordt de zelfstandigenaftrek versoerd, stapsgewijs van € 7.280,- naar € 5.000,-, een structurele bezuiniging van € 450 miljoen om (in drie jaar) de verhoging van de arbeidskorting voor alle werkenden te verbeteren. Zzp'ers financieren dus niet alleen hun eigen koopkrachtverbetering, maar voor een belangrijk deel ook de koopkrachtverbetering van anderen. Voor een behoorlijk deel betreft dit zelfstandigen die helemaal niet in concurrentieverhouding met werknemers staan. Het algemene fonds van 600 miljoen dat ter compensatie hiervoor wordt gereserveerd zou hiervoor verlichting kunnen bieden. De SER-rapporten en de inzet van de culturele en creatieve sector zelf om voorop te lopen in arbeidsmarktontwikkeling bieden hiervoor een argument.
- Het kabinet stelt als randvoorwaarde dat de financiering van verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp'ers budgetneutraal moet zijn voor de overheid. Betaalbaarheid is daarmee meteen een groot issue, 7% van het loon is de grove schatting van de kosten. Een enorme opgave voor zzp'ers. De karakteristieken van de markt zijn in de culturele en creatieve sector zo dat kostenverhogingen niet makkelijk kunnen worden doorberekend in een hoger tarief, hetzij door (te) grote marktmacht van opdrachtgevers, hetzij door opgelegde budgetplafonds van overheden. Wat zou bijdragen aan een oplossing is dat de voornemens met betrekking tot tariefwetgeving zoals het verplichte minimumtarief directer gekoppeld worden aan de verzekeringsplicht zodat een verzekeringsverplichting hand in hand gaat met een wettelijk argument om deze kosten in een hoger tarief door te berekenen aan opdrachtgevers. Een inspirerend voorbeeld voor een oplossing zou ook een van onze buurlanden kunnen zijn, zo kent Duitsland een kunstenaarsstatuut.⁴
- Werkgevers in de culturele en creatieve sector worden geconfronteerd met kostenverhogingen als gevolg van de implementatie van de Wet Arbeidsmarkt in Balans per 1 januari 2020. Flexibele arbeid wordt duurder. Zo liggen de WW-premies 2020 ongeveer 2% voor langdurige contracten en 4% voor tijdelijke contracten boven het

³ Zie brieven fiscalist dr. D. Molenaar hierover; <http://www.allarts.nl/nl-NL/nieuws/316/brieven-over-belastingverdragen-met-ierland-irak-en-zwitserland.html>

⁴ <https://www.kuenstlersozialkasse.de/>

premieniveau 2019. In compensatie van deze kostenverhogende maatregelen is niet voorzien.

- Tot slot de aanstaande herziening van de Wet DBA met de drieslag minimumuurtarief van € 16,-, opting-out-uurtarief van € 75,- en de opdrachtgeversverklaring voor de tussencategorie. Het SEO-rapport 'Karakteristieken en tarieven ZZP'ers'⁵ biedt hier enig inzicht in omdat zowel de deelsector Kunst als de deelsector Industrieel ontwerp en vormgeving worden onderscheiden. Slechts een klein deel (8,9%) van deze deelsectoren zit op een uurtarief boven de €75,-. Meer dan de helft zit in de categorie 'opdrachtgeversverklaring' en wordt daarmee dus afhankelijk van de beoordeling van de arbeidsverhouding. De aanpassing van arbeidsverhoudingen in een sector die leunt op de inzet van zzp'ers, ook in functies en omstandigheden waarin dit op zichzelf niet voor de hand ligt, heeft potentieel grote impact.

Al met al levert de stapeling van sociaalfiscale beleidsmaatregelen een disproportioneel effect op een sector die gekenschetst wordt door de grote inzet van zelfstandigen en flexibele arbeid. Deze effecten zullen de instellingen die komende periode een subsidieaanvraag voor de cultuurnota 2021-2024 gaan doen moeten verdisconteren in hun aanvragen. Gegeven de budgetplafonds in de regelingen is dat een zeer grote opgave.

Daarmee komt de - toch al niet geringe - uitdaging waar de culturele en creatieve sector voor staat onder druk te staan, en dreigt zonder aanvullend beleid het aantal werkende armen in de sector op te lopen.

Wij verzoeken u in overleg te treden met uw collega's om binnen het kabinet hetzij sectorspecifiek flankerend en compenserend beleid te voeren, hetzij algemeen beleid te herzien, hetzij aanvullend budgettaire afwegingen te maken ten gunste van de culturele en creatieve sector.

Namens de Regiegroep Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector,
Met vriendelijke groet,

Erik Akkermans
Kwartiermaker Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst
Waarnemend voorzitter Regiegroep Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector

Kopie aan o.a.:

- *Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer drs. W. Koolmees.*
- *Staatssecretaris van Financiën, de heer drs. M. Snel*
- *Tweede Kamer commissies voor OCW, SZW en Financiën*

⁵ P.55, http://www.seo.nl/uploads/media/2018-68_Karakteristieken_en_tarieven_zzp_ers.pdf